

Σε αυτή την ιστορική συγκυρία, θα ήθελα να εκφράσω τα θερμά μου συγχαρητήρια προς τον Μακαριότατο Αρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο Β' και τον λαό της Κύπρου. Η επιστροφή και η έκθεση των βυζαντινών τοιχογραφιών στην πατρίδα τους αποτελεί υπόμνηση τόσο των προκλήσεων όσο και των ευκαιριών που μπορούν να δημιουργηθούν στο πλαίσιο της διεθνούς πολιτιστικής επιστασίας.

Οι προκλήσεις είναι διττές. Από τη μία, να προστατεύσουμε υψίστης σημασίας ιστορικούς και αρχαιολογικούς τόπους ανά την υφήλιο από λεηλασίες. Από την άλλη, να έχουμε επίγνωση του ορθού χρόνου και τρόπου με τον οποίο πρέπει να αντιδρούμε όταν ανακαλύπτουμε ότι ένα έργο τέχνης αποτελεί προϊόν κλοπής, και να έχουμε το θάρρος να προβούμε σε όλες τις σωστές ενέργειες για την τελική ορθή διευθέτηση της κατάστασης.

Η διάσωση, αναπαλαίωση και συντήρηση αυτών των υπέροχων τοιχογραφιών είναι αδιαμφισβήτητο το αποτέλεσμα της απόφασης ενός ανθρώπου να κάνει το σωστό. Η μητέρα μου, Ντομινίκ ντε Μενίλ και το Ίδρυμα Μενίλ, είχαν βαθιά συνείδηση της επιτακτικότητας της διάσωσης αυτών των εξαιρετικά σημαντικών τοιχογραφιών του 13ου αιώνα, και με την υποστήριξη της Αρχιεπισκοπής Κύπρου, κατόρθωσαν να το πράξουν.

Οι ενέργειές τους αυτές έθεσαν τη βάση για νέα μοντέλα συνεργασίας και συλλογικής δράσης που εδράζονται στην αμοιβαία εμπιστοσύνη και στον αμοιβαίο σεβασμό. Ήταν αυτή η ιστορική συνεργασία που κατέστησε δυνατή τη συντήρηση των τοιχογραφιών. Ήταν αυτή η συνεργασία που παρείχε την απόλυτη στήριξη στην πρόταση δανεισμού των τοιχογραφιών στο Ίδρυμα Μενίλ και την έκθεσή τους στο Βυζαντινό μας Παρεκκλήσι, που χτίστηκε με αποκλειστικό σκοπό να τις φιλοξενήσει. Εκατοντάδες χιλιάδες φιλότεχνοι επισκέφθηκαν και θαύμασαν τις τοιχογραφίες τα τελευταία δεκαπέντε και πλέον χρόνια – μια επίσκεψή σας στον ειδικό ιστότοπο του Βυζαντινού Παρεκκλησιού αρκεί για να δείτε τα σχόλια που άφησαν κάποιοι από αυτούς τους επισκέπτες.

Για όλους αυτούς τους λόγους αισθανόμαστε μεγάλη ικανοποίηση και βαθιά συγκίνηση επιστρέφοντάς σας τις τοιχογραφίες. Λυπάμαι που λόγοι υγείας δεν μου επιτρέπουν να παραστώ αυτοπροσώπως. Η μητέρα μου υποστήριζε με πάθος την ανιδιοτελή επιστασία: την ιδέα ότι υπάρχουν πράγματα στον κόσμο που στην πραγματικότητα δεν μπορούν ν' ανήκουν σε κανέναν από εμάς, τα οποία έχουμε όμως την ευθύνη να διαφυλάξουμε για τις επόμενες γενιές. Εδώ και σχεδόν τριάντα χρόνια υπηρετήσαμε πιστά τον ρόλο μας αυτό, εκκινούμενοι από την πίστη μας στην εγγενή δύναμη της τέχνης που μπορεί να επιρρεάσει ζωές και να

διαμορφώσει κοινωνίες. Ήταν τιμή μας και σας ευχαριστούμε για την εμπιστοσύνη που μας δείξατε. Είμαστε σίγουροι ότι το μέλλον των τοιχογραφιών θα παραμείνει διασφαλισμένο τώρα που επιτέλους επιστρέφουν στην πατρίδα τους.